

de opening van de Galaten-brief

31 januari 2016
Zoetermeer

Paul's 2nd Missionary Journey

Hand.16:6 en 18:23

Galaten 4

¹³ Ja, jullie weten,
dat ik aan jullie (...) heb geëvangeliseerd
(...)

¹⁴ (...) jullie hebben mij ontvangen
als een boodschapper Gods,
ja, als Christus Jezus.

¹⁵ Waar is dan het geluk van jullie?

Galaten 1

¹ Paulus, een apostel,
niet vanwege mensen,
noch door een mens,
maar door Jezus Christus,
en God, de Vader,
die Hem opgewekt heeft uit de doden,

[= afgevaardigd]

ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Paulus

afgevaardigde

Paulus

een apostel

Galaten 1

¹ Paulus, een apostel,
niet vanwege mensen,
noch door een mens,
maar door Jezus Christus,
en God, de Vader,
die Hem opgewekt heeft uit de doden,

hier begint de polemiek reeds...

> niet afgevaardigd vanaf 'de twaalf' in Jeruzalem

ΟΥΚ	ΑΠ	ΑΝΘΡΩΠΩΝ	ΟΥΔΕ	ΔΙ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ
niet	van-af	mensen	noch	door	mens
niet	vanwege	mensen	noch	door	een mens

Galaten 1

¹ Paulus, een apostel,
niet vanwege mensen,
noch door een mens,
maar door Jezus Christus,
en God, de Vader,
die Hem opgewekt heeft uit de doden,

> ook niet door Petrus of Jakobus afgevaardigd

ΟΥΚ	ΑΠ	ΑΝΘΡΩΠΩΝ	ΟΥΔΕ	ΔΙ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ
niet	van-af	mensen	noch	door	mens
niet	vanwege	mensen	noch	door	een mens

Galaten 1

¹ Paulus, een apostel,
niet vanwege mensen,
noch door een mens,
maar door Jezus Christus,
en God, de Vader,
die Hem opgewekt heeft uit de doden,

[d.w.z. door rechtstreekse openbaring! >]

ΑΛΛΑ ΔΙΑ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

maar door Jezus Christus

maar door Jezus Christus

Galaten 1

¹¹ Want ik maak u bekend, broeders,
dat het evangelie,
hetwelk door mij verkondigd is,
niet is naar de mens.

¹² Want ik heb het ook
niet van een mens **ontvangen** of **geleerd**,
maar **door openbaring** van Jezus Christus.

"het Evangelie van de voorhuid"; Gal.2:7-9

"apostel en leermeester van natiën"; 1Tim.2:7

Galaten 1

¹ Paulus, een apostel,
niet vanwege mensen,
noch door een mens,
maar door Jezus Christus,
en God, de Vader,
die Hem opgewekt heeft uit de doden,

een reeks van opeenvolgende feiten >

ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΠΑΤΡΟΣ

en God Vader

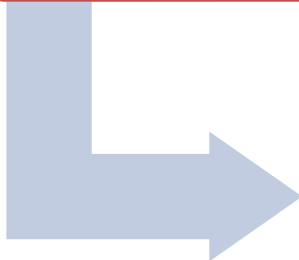
en God de Vader

ΤΟΥ ΕΓΕΙΡΑΝΤΟΣ ΑΥΤΟΝ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ

degene wekkende hem van-uit doden

die heeft opgewekt Hem uit de doden

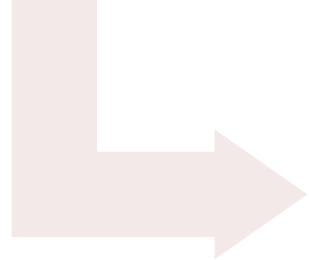
apostel

**door Jezus
Christus**

**opgewekt uit
de doden**

**door God de
Vader**

Galaten 1

² en al de broeders, die bij mij zijn,
aan de gemeenten van Galatie:

[o.a. Timotheüs?]

ΚΑΙ	ΟΙ	ΣΥΝ	ΕΜΟΙ	ΠΑΝΤΕΣ	ΑΔΕΛΦΟΙ
en	de	samen	met-mij	alle	broeders
en	die zijn	bij	mij	al	broeders

Galaten 1

² en al de broeders, die bij mij zijn,
aan de gemeenten van Galatie:

elders altijd met bijvoegsels...

hier een formele afstand – vanwege de ernst

ΤΑΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΑΙΣ

aan-de uitgeroepen-vergaderingen

aan de gemeenten

ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ

van-het Galatië

van Galatië

Galaten 1

³ genade zij u

en vrede van God, onze Vader,
en van de Here Jezus Christus,

waar ze zich juist van hadden laten afbrengen;
1:6 >

ΧΑΡΙΣ	ΥΜΙΝ	ΚΑΙ	ΕΙΡΗΝΗ	ΑΠΟ	ΘΕΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ	ΗΜΩΝ
genade	voorjullie	en	vrede	van-af	God	Vader	van-ons
genade	zij u	en	vrede	van	God	vader	onze

Galaten 1

⁶ Het verbaast mij,
dat jullie je zo schielijk van degene,
die jullie in genade van Christus roept,
laat afbrengen
tot een andersoortig evangelie,
⁷ dat niet (slechts) anders is.

> zoals van Petrus en de twaalf:
"het Evangelie van de besnijdenis" (2:7)

Galaten 1

³ genade zij u
en vrede van God, onze Vader,
en van de Here Jezus Christus,

[vrede gebaseerd op genade]

ΧΑΡΙΣ	ΥΜΙΝ	ΚΑΙ	ΕΙΡΗΝΗ	ΑΠΟ	ΘΕΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ	ΗΜΩΝ
genade	voorjullie	en	vrede	van-af	God	Vader	van-ons
genade	zij u	en	vrede	van	God	vader	onze

Galaten 1

³ genade zij u
en vrede van God, onze Vader,
en van de Here Jezus Christus,

Jezus = Heer & Christus
want opgewekt uit de doden

KAI	KYPIOY	IHCOY	XPICTOY
en	van-Heer	Jezus	Christus
en	van de Here	Jezus	Christus

Galaten 1

⁴ die Zichzelf gegeven heeft
voor onze zonden,
om ons te trekken
uit de tegenwoordige boze wereld,
naar de wil van onze God en Vader,

> handeling onvoltooid = tegenwoordige activiteit

ΤΟΥ ΔΟΝΤΟΣ ΕΑΥΤΟΝ

degene | gevende zichzelf

die heeft gegeven zichzelf

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ ΗΜΩΝ

ten-behoeve-van de zonden van-ons

voor - zonden onze

Galaten 1

⁴ die Zichzelf gegeven heeft
voor onze zonden,
om ons te trekken
uit de tegenwoordige boze wereld,
naar de wil van onze God en Vader,

lett. ten-behoeve-van de zonden van-ons

nl. om ons te reinigen daarvan > Ef.5

ΤΟΥ ΔΟΝΤΟΣ ΕΑΥΤΟΝ

degene | gevende zichzelf

die heeft gegeven zichzelf

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ ΗΜΩΝ

ten-behoeve-van de zonden van-ons

voor - zonden onze

Efeze 5

²⁵ Mannen, hebt de vrouwen lief,
evenals Christus zijn ekklesia
liefheeft en Zich
ten behoeve van haar overgeeft,

²⁶ om haar te heiligen,

**haar reinigende
in het waterbad in woord,**

²⁷ en zo zelf de ekklesia

voor Zich te plaatsen,
stralend, zonder vlek of rimpel
of iets dergelijks,
zo dat zij heilig is en smetteloos.

Galaten 1

4 die Zichzelf gegeven heeft
voor onze zonden,
om ons te trekken
uit de tegenwoordige boze wereld,
naar de wil van onze God en Vader,

lett. zodat Hij ons zal uittillen

ΟΠΩC	ΕΞΕΛΗΤΑΙ	ΗΜΑC
zo-dat	(dat)-hij-zal-uit-tillen~	ons
om	te trekken	ons

Galaten 1

4 die Zichzelf gegeven heeft
voor onze zonden,
om ons te trekken
uit de tegenwoordige boze wereld,
naar de wil van onze God en Vader,

lett.

vanuit de tegenwoordige boosaardige aeon

ΕΚ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΥ	ΤΟΥ	ΕΝΕΚΤΩΤΟΥ	ΠΟΝΗΡΟΥ
van-uit	de	aeon	de	tegenwoordig-zijnde	boosaardige
uit	de	wereld	-	tegenwoordige	boze

Galaten 1

4 die Zichzelf gegeven heeft
voor onze zonden,
om ons te trekken
uit de tegenwoordige boze wereld,
naar de wil van onze God en Vader,

lett.

overeenkomstig de wil
van-de God en Vader van-ons

KATA	TO	ΘΕΛΗΜΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΚΑΙ	ΠΑΤΡΟΣ	ΗΜΩΝ
overeenkomstig	de	wil	van-de	God	en	Vader	van-ons
naar	de	wil	van	God	en	vader	onze

Galaten 1

⁵ aan wie de heerlijkheid zij
in alle eeuwigheid! Amen.

[= de GOD en Vader van-ons]

Ω Η ΔΟΞΑ
aan-wie de heerlijkheid

aan wie zij de heerlijkheid

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΑΜΗΝ
tot-in de aeonen van-de aeonen amen

in - eeuwigheid - alle amen

Galaten 1

⁵ aan wie de heerlijkheid zij
in alle eeuwigheid! Amen.

lett.

tot-in de aeonen van-de aeonen, Amen!

> de aeonen waarin Christus zal heersen
Openb.11:15; Luc.1:33

ΕΙΣ	ΤΟΥΣ	ΑΙΩΝΑΣ	ΤΩΝ	ΑΙΩΝΩΝ	ΑΜΗΝ
tot-in	de	aeonen	van-de	aeonen	amen
in	-	eeuwigheid	-	alle	amen

1Timotheüs 1:17

De Koning der aeonen,
de onvergankelijke,
de onzienlijke,
de enige God,
zij eer en **heerlijkheid**
tot in de aeonen der aeonen! Amen.

Romeinen 16:27

Hem, **de alleen wijze God**,
zij, *door Jezus Christus*,
de heerlijkheid tot in de eonen! Amen.

Judas 1:25

... **de enige God**, onze Redder,
zij *door Jezus Christus*, onze Here,
heerlijkheid, majesteit,
kracht en macht
voor heel de aeon,
en nu en **tot in al de aeonen! Amen.**